

Fanefjord Friskoles Historie

Ved gennemgang af Møns Folkeblad fra 17. okt. 1950, findes følgende artikel:

Selskabeligheden har altid haft gode kår i Fanefjord Sogn.

Det fortælles, at da gårdene blev flyttet ud fra byerne blev der altid bygget 3 Spand til øverstestuen i stuelængen, for her skulle være plads til selskab, dans og anden sammenkomst.

Hver mand havde sin egen måde, at lave selskab på. Der var altid plads til Fastelavns- og Mortensgilder.

1880'erne var en brydningstid. Der var trang for en ny skole og en rigtig sal til at samles i. Der var flere grunde. En af dem var, at lærer Aagaard, Kobbelen og lærer Christensen, Dame, og lærer Knudsen Hårbølle var blevet for gamle i kaldet. I Tostenæs var kommet en ny lærer ved navn Jørgensen, så der var en slags konkurrence i undervisningen.

Forældrene i Vollerup og omegn ville have en bedre skolegang for deres børn, og sluttede sig sammen i en forening. Her nævnes nogle af de første. Chr. Hemmingsen, N. J. Andersen, Christoffer Jørgensen, Peter Jørgensen, Jacob Hansen, Peder Hansen, Christoffer Andersen, Hans Hemmingsen, Peter Hemmingsen, N. Christoffer Hansen og Peter Nielsen alle af Vollerup. Ole Peter Jensen, Peter Hansen, Peter Christoffersen, Lars Andersen, alle af Liseby, Jens Andersen, Hovmarken, Peter Isaksen og Anders Hansen Dame, Christoffer Jørgensen Kokseby, Jens Johansen, Vollerup, Kristen Rasmussen Vindebæk, og Pastor Bolwig.

Der nedsattes et udvalg til at få dannet en friskole. Gdr. Jens Jeppesen Vollerup havde en søn, der havde fået en part af fædrenegårdens jord, også en kobbeltjord. Her byggede han sig en pæn lille gård. Denne ejendom (*Hårbøllevej 20*) købte bestyrelsen og lavede den i 1886 om til skole.

Den første Lærer var Theodor Jensen fra Udby. Han blev en afholdt lærer og fik hurtigt skolen fyldt af elever. Hans interesse for historie og friskolesagen gav sig hurtigt udslag i foredrag, og han forsøgte også med foredrag i roekælderen på saftstationen i Kokseby, (nu Damsborg) der var det eneste sted, hvor der var plads. Om vinteren var der alt for koldt, så resultatet blev, at staldlængen ved skolen blev lavet bredere og blev til en rummelig sal efter den tids forhold. Den blev meget benyttet ikke blot til foredrag. Forvalter Strandskov havde året før oprettet Foredragsforeningen. Den flyttede nu fra roekælderen til Friskolen.

Endvidere havde Gymnastikforeningen øvelse der. Dans og Dilettant og det årlige juletræ var også i Friskolen.

Theodor Jensen rejste i 1891 til Nr. Ørslev. Så kom Peter Gotfred Rasmussen og der oprettedes forskole med lærerinde.

Den 4. januar 1911 holdtes 25 års fest, hvor Theodor Jensen talte om Friskolen, som han selv havde været med til at oprette.

I 1912, da det elektriske lys kom til Fanefjord, ville bestyrelsen undvære det, men det kom dog senere.

Ved Peter Gotfred Rasmussens afgang i 1905 kom lærer K. Jensen, der døde ret pludseligt. Han efterfulgtes af Jens Hansen, der også fungerede en kortere tid. Derefter seminarist Petersen Vordingborg. Rysager, der senere blev gårdejer i Hjelm og H. P. Jensen, der nu er lærer i Tostenæs.

De sidste 4 formænd var H. J. Carstensen, Hårbølle, Anders Larsen, Vollerup Kobbøl, Jens Peter Poulsen, Vollerup og H. C. Andersen, Vindebæk.

I 1930 blev foreningen opløst. Skolen solgtes til Chr. Larsen. Der nu (1950) har hønseri og frugtavl.

Olga Skov

P. S. Den gamle Fanefjord Friskole har fra 1982 til 2009 været ejet af Denny og Ole Jensen, hvor der blev drevet økologisk landbrug med bl.a. salg af æg og frugt!

I juni 2009 overtog kunstnerne Kristina Ask Nielsen & Christian Hillesø ejendommen.

Jonna Kjær-Nielsen
2010